

آیا راهی برای دستیابی به استانداردهای جهانی پایداری وجود دارد؟

ارکی لیکانن (Erkki Liikanen)، رئیس هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRSF)، نطق اصلی همایش جهانی انتظام‌بخشی مالی انجمن تحلیلگران مالی خبره (CFA) که در روز ۲۹ ژوئن ۲۰۲۱ برگزار شد را ارائه داد. وی در مورد اقدام بنیاد برای تامین نیازهای اطلاعاتی سرمایه‌گذاران و سایر فعالان بازار سرمایه، با تشکیل یک هیئت پیشنهادی جدید صحبت کرد که یک مبنای جهانی برای موارد افشای مربوط به موضوع پایداری با تمرکز بر ارزش‌نگاه ایجاد می‌کند.

مقدمه

خوشحالم که امروز در کنار شما هستم. ما هر دو به سرمایه‌گذاران خدمت می‌کنیم، شما به عنوان صدای تحلیلگران مالی خبره در سراسر جهان و بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، مسئول استانداردهای جهانی با کیفیت که به سرمایه‌گذاران کمک می‌کند تا تصمیم‌های آگاهانه در زمینه سرمایه‌گذاری بگیرند.

امروز اینجا هستیم تا در مورد استانداردهای پایداری، به‌ویژه در مورد این پرسش صحبت کنیم که آیا راهی برای رسیدن به استانداردهای جهانی وجود دارد یا خیر. پاسخ به این پرسش بیشتر وقت ما را به عنوان هیئت امنای بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به خود اختصاص داده است.

گزارشگری پایداری، یک رشته بسیار وسیع با گستره‌ای از

وی در کتاب جدید خود سه رکن را به عنوان راهکار تعریف کرده است: (۱) سیاستهای همگانی، (۲) برنامه‌های گذار شرکت و (۳) افشای فرصتها و ریسکهای مربوط به آب‌وهوا.

دستیابی به اهدافی که در نشستهای متوالی درخصوص آب‌وهوا تعیین شدند، نیازمند اقدام هماهنگ از سوی چندین بازیگر دارد که در رسیدن به آن، هر یک از آنها نقش متمایزی ایفا می‌کنند.

دولتها موظفند که چارچوبهای سیاستی شفاف را ایجاد کنند. سرمایه‌گذاران بر مبنای چگونگی تاثیر آن سیاستها بر شرکتها در بلندمدت، وجوه سرمایه‌گذاری شده را قیمت‌گذاری می‌کنند. این امر به نوبه خود، این انگیزه را برای شرکتها فراهم می‌آورد تا مدل‌های تجاری پایداری را بپذیرند. کارایی این زنجیره تامین به اطلاعات مقایسه‌پذیر و باکیفیت در سطح جهان بستگی دارد، تا سرمایه‌گذاران بتوانند ریسکهای مربوط به اطلاعات پایداری را ارزیابی کرده و آگاهانه تصمیم بگیرند. این نقش سرمایه‌گذار محور تدوینگران استاندارد بین‌المللی، مثل بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است. این نقش امکان دستیابی به اهداف سیاست تعیین شده از سوی حوزه‌های گزارشگری و توافقنامه‌های بین‌المللی با تدوین استانداردهایی که یکنواختی و شفافیت را برای بازارهای جهانی سرمایه به ارمغان می‌آورد، فراهم می‌کند.

این تفکیک نقشها و مسئولیتها در کتاب برنده جایزه نوبل، **ژان تیرول** (Jean Tirole) به طور کامل روشن شده است و تاکید شده که اقتصاد علم ابزار است و نه اهداف. اهداف مشترک جامعه تا حدود زیادی متکی به ارزشها هستند. دولتها اهداف را تعیین می‌کنند. اقتصادها و بازار به نوبه خود می‌توانند وسیله‌ای برای دستیابی به اهداف با کمترین هزینه ممکن فراهم آورند. تیرول ادامه می‌دهد که بازار یک ابزار است، نه خود هدف. به این ترتیب، استانداردهای مربوط به موارد افشای اهداف سیاست را تعیین نمی‌کند، اما می‌تواند ابزاری ارزشمند برای حمایت از تحقق اهداف سیاست باشد.

مشورخواهی تقاضامحور

توجه بسیار زیادی نسبت به عوامل محیطی، اجتماعی و

الزامهای گزارشگری برای شرکتها است تا نیاز سرمایه‌گذاران در خصوص اهداف خاص سیاست عمومی برای مقایسه‌پذیری جهانی موارد افشای مالی مربوط به اطلاعات پایداری را گزارش کنند.

همه اینها اهمیت دارند. تمرکز استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر تامین نیازهای اطلاعاتی سرمایه‌گذاران است. اگر از یک طرف بتوانیم یک خط مبنای جهانی برای موارد افشای مالی مربوط به اطلاعات پایداری ایجاد کنیم تا مقایسه‌پذیری برای تصمیم‌گیری در سرمایه‌گذاری به سهولت انجام شود و از سوی دیگر، با حوزه‌های گزارشگری همکاری کنیم تا از همسویی میان خط مبنای جهانی و سایر ابتکارهای خود اطمینان پیدا کنند، مسیری به سوی استانداردهای جهانی پایداری وجود خواهد داشت.

رویکرد خط مبنای جهانی مورد استقبال قرار گرفته و مورد حمایت گسترده وزرای مالی **گروه هفت** (G7)، نهادهای نظارتی جهانی در قالب **سازمان بین‌المللی کمیسیونهای بورس اوراق بهادار** (IOSCO)، سرمایه‌گذاران و شرکتهای بزرگ در سراسر جهان و سایر سازمانهای تدوین استاندارد قرار گرفته است. بر این اساس، کارهای زیادی پیش روی ماست.

اقدام هماهنگ شده

مسائل مربوط به تغییر آب‌وهوا و پایداری، چالشهای جهانی هستند. این چالشها مشکلات خاصی را برای جوامع ما به دلیل وجود انگیزه‌های مختلف در میان افراد و کل جامعه به وجود می‌آورند. برای جلوگیری از این مشکل، مشارکت جهانی الزامی است. یکی از اقدام برجسته در این زمینه، **توافقنامه کیوتو**^۱ در سال ۱۹۹۷ بود. آخرین توافق جهانی **توافقنامه پاریس**^۲ بود که در سال ۲۰۱۵ امضا شد. ایالات متحد در فوریه دوباره به این توافقنامه پیوست. اکنون، جهان در حال آماده شدن برای **بیست و ششمین نشست اعضای کنوانسیون تغییر آب‌وهوا**^۳ در نوامبر ۲۰۲۱ در گلاسگو است. این مشکل با وجود مسائل مربوط به آب‌وهوا، با آنچه که **مارک کارنی** (Mark Carney) به عنوان فاجعه افق از آن یاد می‌کند، پیچیده‌تر می‌شود به گونه‌ای که اقدامی که امروز مورد نیاز هستند، بهایی به طور کامل فراتر از افق زمانی عادی دارند.

با حمایت قوی سازمان بین‌المللی کمیسیونهای اوراق بهادار در ۲۰ سال گذشته تاسیس شدند، گزارشگری مالی و تغییر آب‌وهوا مورد توجه نبودند. اکنون، در سال ۲۰۲۱، همه چیز تغییر کرده است.

هیئت امنای بنیاد برای ارائه پاسخ به پرسش مطرح شده، بررسی راهبردی را آغاز کردند که در این بررسی، بر گزارشگری پایداری تمرکز کردند. دو پرسش اول در سند مشورتخواهی در سپتامبر ۲۰۲۰ این بود: آیا تقاضا برای استانداردهای جهانی وجود دارد؟ در صورت وجود، آیا بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی باید در توسعه چنین استانداردهایی نقش داشته باشد؟

به طور واضح گفتیم که مشورتخواهی یک عمل تقاضامحور است. ما تنها در صورت وجود نیاز، آماده ارائه خدمت هستیم. بنیاد اظهارنظرهای بسیار زیادی در جواب مشورتخواهی دریافت کرده است. همه اظهارنظرها در مرکز اطلاع‌رسانی بنیاد در دسترس است. با قاطعیت می‌گوییم که پاسخهای دریافتی از مشورتخواهی اولیه، نشان‌دهنده تقاضای فوری و روبه‌رشد برای مجموعه واحدی از استانداردهای جهانی برای موارد افشای مربوط به اطلاعات پایداری است. تعداد زیادی از صاحب‌نظران نیز اقرار داشتند که بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی باید در تدوین این استانداردها نقش داشته باشد.

تلفیق الزامهای حوزه‌های گزارشگری و الزامهای بین‌المللی

بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی پس از این مشورتخواهی بار دیگر تاکید کرد که نقشی در تعیین الزامهای گزارشگری پایداری برای اهداف وسیعتر سیاست عمومی ندارد.

در سطوح حوزه‌های گزارشگری، سیاستهای عمومی، اولویتهای مربوط به پایداری را تعیین می‌کنند و آنها تعیین می‌کنند که شرکتها در هر حوزه گزارشگری چه اطلاعاتی باید گزارش کنند. به عنوان نمونه، دستورعمل پیشنهادی اتحادیه اروپا برای گزارشگری پایداری شرکتی یکی از عناصر اصلی چارچوب سیاست تعامل سبز اتحادیه اروپا^۵ است. به نظر

دولتها موظفند که

چارچوبهای

سیاستی شفاف را

ایجاد کنند

راهبری^۴ وجود دارد و سرمایه‌گذارهای مرتبط با این عوامل رشد چشمگیری داشتند.

با این حال، پژوهش نیز نشان می‌دهد که کیفیت ضعیف داده‌ها مانعی برای جریان سرمایه‌ها به سمت سرمایه‌گذارهای پایدار است. داده‌ها دقیق نبوده و به راحتی قابل مقایسه نیستند. تلاش بر این بود که بسیاری از ابتکارها موجب بهبود مقایسه‌پذیری شوند، اما تعدادی از آنها منجر به ناهماهنگی بیشتر شدند.

هنگامی که از گزارشگری پایداری برای ترویج اهداف وسیع سیاستهای عمومی استفاده شود، مسئولیت آن به درستی بر عهده نهادها و موسسه‌های منتخب است.

پرسش دیگری مطرح شده است: آیا استانداردهای جهانی در اقدام محدودتر برای ارائه موارد افشای مربوط به اطلاعات پایداری برای سرمایه‌گذاران مورد نیاز هستند؟ بیشتر اوقات مخاطب این پرسش، به دلیل تجربه در گزارشگری مالی، بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است. به کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در بیش از ۱۴۰ کشور الزامی می‌باشد.

هنگامی که بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB)

می‌رسد که حوزه‌های گزارشگری مختلف در ایالات متحد و در آسیا، هر یک رویکردهای سیاسی مختلفی را در پیش بگیرند و بنابراین الزامهای مربوط به گزارشگری پایداری آنها نیز متفاوت خواهد بود.

در سطح بین‌المللی، استانداردهایی برای ذینفعان چندگانه وجود دارند، از جمله استانداردهای **سازمان گزارشگری جهانی (GRI)** که شناخته‌شده‌ترین استانداردهای داوطلبانه هستند، و ابتکارهای متنوع در پایداری با تمرکز بر سرمایه‌گذاران و بازارهای سرمایه.

این ابتکارهای متمرکز بر سرمایه‌گذاران، اقدام **کارگروه موارد افشای مالی مرتبط با آب‌وهوا (TCFD)**، بنیاد **گزارشگری ارزش (VRF)** شامل هیئت استانداردهای **حسابداری پایداری (SASB)** و **شورای بین‌المللی گزارشگری یکپارچه (IIRC)**، و **هیئت افشای آب‌وهوا (CDB)** را در برمی‌گیرد.

سازمانهای پشت این ابتکارها تایید داشتند که یکپارچگی الزامی است. آنها از پیشنهاد بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در خصوص تشکیل هیئت جدید استانداردهای بین‌المللی پایداری در ساختار راهبری بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی استقبال کردند. آنها نیز در آمادگیها شریک هستند.

آرزوی مشترک ما این است که یک خط مبنای جهانی از استانداردها برای موارد افشای مربوط به اطلاعات پایداری معرفی کنیم، که در هنگام ارزیابی ارزش بنگاه بر تامین نیازهای اطلاعاتی سرمایه‌گذاران در سطح جهان متمرکز باشد. ارزش بنگاه یک مفهوم اصلی است، که برای نشان دادن ارزش آفرینی مورد انتظار برای سرمایه‌گذاران در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت طراحی شده است و با ارزش آفرینی برای جامعه و محیط زیست وابستگی درونی دارد.

برای نمونه، خط مبنای جهانی می‌تواند توضیح دهد که چگونه شرکتها باید تاثیر ریسکها و فرصتهای مرتبط با آب‌وهوا را افشا کنند و تاثیر هر یک از ریسکها و فرصتها بر عملکرد مالی را شناسایی کنند. این امر می‌تواند شامل برنامه‌های تخصیص سرمایه، ابتکار در زنجیره تامین یا سرمایه‌گذاری در

فناوری یا حوزه‌های تجاری جدید باشد. اقدام هیئت مدیره جدید با موضوع آب‌وهوا آغاز می‌شود. انتظار می‌رود که اقدام آنها با سرعت پیش برود و دیگر مسائل مربوط به پایداری را که از نظر ارزش بنگاه دارای اهمیت هستند، مورد توجه قرار دهند.

این تمرکز سرمایه‌گذار بر ارزش بنگاه نقطه‌ای است که بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی می‌تواند بیشترین مشارکت را انجام دهد. در حالی که هیئت پیشنهادی روی استانداردهای افشای مربوط به پایداری کار می‌کند، کار آن تکمیل‌کننده کار هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری خواهد بود. عوامل مرتبط با پایداری پیش از این در صورتهای مالی به هم پیوند خورده‌اند. سرمایه‌گذاران صرفنظر از موقعیت موجود در صورتهای مالی یا گزارشگری گسترده‌تر، به اطلاعات پایداری علاقه‌مند هستند.

رویکرد ما برای استانداردهای جهانی مبتنی بر بازار و تقاضا است. بنیاد شرایطی را فراهم می‌آورد که سرمایه‌گذاران، مراجع انتظام‌بخشی، شرکتها، افراد دانشگاهی و تدوینگران استاندارد از سراسر جهان بتوانند با هم فعالیت کرده و مشکلات را حل کنند.

شرکتها باید

تاثیر ریسکها و

فرصتها

بر عملکرد مالی را

شناسایی کنند

استانداردهای بین‌المللی است، پرسش اصلی این است که چگونه این دو با هم تلفیق می‌شوند.

رویکردی که از سوی سازمان بین‌المللی کمیسیونهای بورس اوراق بهادار و دیگر سازمانها حمایت می‌شود، به دنبال ایجاد یک خط مبنای جهانی برای استانداردهای موارد افشای مربوط به اطلاعات پایداری برای تامین نیازهای سرمایه‌گذاران است، که برای به‌کارگیری از سوی حوزه‌های گزارشگری به‌عنوان پایگاهی برای نیازهای سیاستهای عمومی در دسترس قرار می‌گیرد. بنیاد کارگروهی تشکیل داد تا چگونگی انجام آن را در عمل ترسیم کند.

سخنان پایانی

این رویکرد، مقایسه‌پذیری جهانی را برای سرمایه‌گذاران فراهم می‌کند، به‌گونه‌ای که برای حوزه‌های گزارشگری این امکان را فراهم می‌آورد تا استانداردهای جهانی را با الزامهای اضافی خود ترکیب کنند. برای انجام این کار نیاز به قدرت سیاسی، سازگاری و انعطاف‌پذیری در همه گروه‌ها از جمله بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی وجود دارد. موفقیت به‌هیچ‌وجه قطعی نیست، اما اگر خواهان موارد افشای مالی مربوط به استانداردهای پایداری جهانی برای سرمایه‌گذاران هستید، این رویکرد می‌تواند مسیری برای دستیابی به این هدف باشد.

پانوشته‌ها:

- 1- Kyoto Protocol
- 2- Paris Agreement
- 3- COP26
- 4- Environmental, Social & Governance (ESG)
- 5- EU's Green Deal

منبع:

. Liikanen, E., Is There a Path to Global Sustainability Standards? www. Ifac.org, 29 June 2021

کیفیت ضعیف داده‌ها

مانعی برای جریان سرمایه‌ها

به سمت

سرمایه‌گذاریهای پایدار

است

این کار از فرایند انجام کار شفاف و فراگیر پیروی می‌کند که به‌عنوان یک شاخص برای دیگر سازمانهای تدوین استاندارد مورد استفاده قرار می‌گیرد. این فرایند توسط اعضای هیئت امنای نظارت می‌شود، که آنها نیز به نوبه خود در برابر هیئت نظارت (MB) نهادهای عمومی پاسخگو هستند. سازمان بین‌المللی کمیسیونهای بورس اوراق بهادار، کمیسیون اروپا، کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحد و دیگران در این هیئت عضویت دارند.

هیئت نظارت نقش مهمی را در ترتیبات راهبری بنیاد ایفا می‌کند، زیرا پیوند مهمی با بسیاری از نهادهای عمومی در سراسر جهان فراهم می‌آورد. افزون بر این، در حالی که بنیاد مسئولیت تدوین استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را برعهده دارد، با وجود این، هر حوزه گزارشگری همچنان حق انتخاب امکان و چگونگی ادغام استاندارد جدید با الزامهای خود را خواهد داشت.

این ترتیبات راهبری با گذشت زمان تکامل پیدا کرده است. هیئت امنای در حال حاضر به دنبال مشورتخواهی در مورد اصلاحات بیشتر در زمینه ترتیبات راهبری و ساختاری برای پذیرش هیئت مدیره جدید است.

اگر آینده متعلق به استانداردهای حوزه‌های گزارشگری و